СТАНОВИЩЕ

по материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност ’**доцент**’
на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“
по област на висше образование 2. Хуманитарни науки
професионално направление 2.1. Филология
наименование на научната специалност: Български език (Старобългарски език)

от д.ф.н. Христина Милева Тончева-Тодорова –
професор в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

В конкурса за ’доцент’, обявен в Държавен вестник, бр. 31 от 12. 04. 2019 г. и в интернет страницата на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ за нуждите на катедра „Общо езикознание и история на българския език“ към факултет Филологически, като кандидат участва гл. ас. д-р Антоанета Стефанова Джельова от катедра „Общо езикознание и история на българския език“ към Филологическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

Със заповед № Р 33-2883 от 11. 06. 2019 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски" (ПУ) съм определена за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност ’**доцент**’ **в ПУ** по област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология, научна специалност Български език (Старобългарски език), **обявен за нуждите на** катедра „Общо езикознание и история на българския език към Филологическия факултет.

За участие в обявения конкурс е подал документи **единствен кандидат: гл. ас. д-р Антоанета Стефанова Джельова** от катедра „Общо езикознание и история на българския език“ към Филологическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Представеният от гл. ас. д-р Антоанета Стефанова Джельова комплект материали на хартиен носител **е** в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва следните документи:

- Молба до ректора за допускане до участие в конкурса;
- CV на кандидата;
- Диплома за придобита ОКС „бакалавър“;
- Диплома за ОНС „доктор“;
- Списък на научните трудове;
- Справка за съответствие с минималните национални изисквания;
- Анотации на материалите;
- Анотации на материалите на руски език;

– Декларация за оригиналност и достоверност;
– Преписи от протоколи от КС, ФС, АС;
– Държавен вестник с обявата на конкурса;
– Удостоверение за трудов стаж;
– Документи за учебна работа;
– Документи за научноизследователска работа.

Кандидатът **гл. ас. д-р Антоанета Стефанова Джельова** е приложил общо 21 научни труда: 0 студии, 1 монография, 0 книги, 0 учебници и учебни пособия и списък на 20 научноизследователски разработки. Приемат се за рецензиране 21 научни труда, които са извън дисертацията и се отчитат при крайната оценка: 1 теоретична граматика и 20 научни публикации. Не се рецензират 3 научни труда по дисертацията за присъждане на ОНС „доктор“. Разпределението на научните трудове по съответни рубрики, в страната и в чужбина, е както следва: 9 научни публикации в чужбина, 11 научни публикации в България. Всички предоставени за конкурса публикации се приемат за рецензиране без забележки.

Представената в конкурса монография **„Старобългарски език. Морфология“** е разработена от д-р Джельова иновативно в сравнение с предходните теоретични граматики. В нея е изложена завършена концепция за проучване на системноезикови явления на определено равнище в даден етап от развитието на българския език. Теорията за морфемите и думите е разработена в светлината на най-добрите постижения на световните езиковедски школи. Антоанета Джельова е проучила детайлно особеностите на старобългарския език, в описанието на който е приложила достиженията на класическата, некласическата и постнекласическата наука. Езиковият анализиран материал е ексцерпиран от корпуса на т.нар. класически старобългарски паметници, като научните изводи и теоретичните обобщения са синхронизирани с останалите учебни пособия и са съобразени с особения развой на българския език на фона на общото славянско развитие. Синергетичният принцип за проявата на човешкия език като част от единството на света е възприет от авторката като основен в нейните теоретични постановки за различните езикови факти и явления, регистрирани в старобългарския период. Спецификата на нашия език в неговия най-ранен стадий е преосмислена точно през този синергетичен подход и с негова помощ са обяснени редица явления, за които традиционната граматика има друго обяснение.

И останалата научна продукция на участничката в конкурса отразява части от основната концептуална теория, изложена в монографията (статиите „Антропоцентризъм, антропност, синергетика и езикова система“, 2015, „Човекът и Вселената и синергетическият подход в лингвистиката“, 2016, „Категории средневековой культуры А. Я. Гуревича с точки зрения синергетики“, 2016).

Наблюденията на авторката върху специфичните езикови явления в старобългарския период са довели до още по-задълбочени обобщения и конкретни предложения, като например съставянето на лексико-граматичен речник на глаголното управление, в който да намерят отражение характерните падежни употреби. Нейните проучвания се простират и върху текстовете от по-късните векове, достигат чак до възрожденската епоха (ст. „Паисиада – системно-синергетичен подход към „История славянобългарска“ и нейните преписи и преправки“, 2014).

По отношение на учебната и на преподавателската дейност на колегата Антоанета Джелъова също мога да дам висока оценка, познавам кандидатката от много години, тя е отличен старобългарист и методист, редица дипломанти са защитили своите разработки под нейното вещо ръководство.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Участничката в конкурса е представила достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС ‘доктор’. В работите ѝ има оригинални научни и приложни приноси, някои от които са публикувани в списания и научни сборници, издадени от международни академични издателства. Теоретичните разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Антоанета Джелъова е допринесла за осъвременяване в изучаването на (старо)българския език в светлината на най-новите теоретични постижения на езиковедската наука. В тези разработки не съм открила данни за плагиатство.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна оценка** и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Филологическия факултет на ПУ за избор на **гл. ас. д-р Антоанета Стефанова Джелъова** на академичната длъжност **‘доцент’** в ПУ „П. Хилендарски“ по професионално направление 2.1. Филология, научна специалност *Български език (Старобългарски език*).

17 юли 2019 г. Изготвила становището: .....

Пловдив (проф. д.ф.н. Христина Тончева-Тодорова)